

Möbler och lös inredning i Region Västerbottens lokaler

Omfattning

Styrande dokument för lös inredning i Region Västerbottens verksamheter.

Dokumentet vänder sig verksamhetsföreträdare, inköpare, intern logistik som handhar inredning och konsulter med inredningsuppdrag.

Bakgrund

Region Västerbottens politiska styrning har tre målområden som är hållbart samhälle, god och jämlik hälso- och sjukvård samt jämlik och attraktiv region. Västerbotten ska vara en ledande miljöregion och ekonomin ska vara långsiktig och hållbar. Regionen arbetar för att uppnå klimatneutralitet och hållbar resursanvändning.

Flera andra viktiga aspekter behöver tas hänsyn till vid inredning av offentlig miljö. Dessa är bland annat god miljö och funktion för sjukvård- och rehabilitering, tillgänglighet, vårdhygien, arbetsmiljö för medarbetarna, upphandlingsregler och lagar.

Syfte

Syftet är att möbler och inredning inom Region Västerbottens lokaler ska:

- Understödja verksamheternas behov av funktion i det dagliga arbetet
- Vara anpassad för offentlig miljö
- Vara funktionella och uppfylla de krav som Regionen omfattas av
- Vara standardiserad för att underlätta placeringar i olika lokaler samt underlätta kompletteringar och återbruk

Lagar och andra krav

Socialstyrelsens föreskrift om god hygieniska standard

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om god arbetsmiljö och arbetsplatsens utformning

Lagen om offentlig upphandling (LOU)

Regionens miljöpolicy

Tillgänglighet och delaktighetsaspekter

Ansvar och befogenheter

Regionens digitaliserings- och servicedirektör ansvarar för att avtal finns för möbler och lös inredning.

Regionens Inredningskoordinator på Fastighet ansvarar för avrop i samband med investeringsprojekt.

När det ej är investeringsprojekt ansvarar verksamheterna själva i samråd med Förvaltare och Möbelförråd hantering av möbler och lös inredning.

Vid behov av möbelinköp för verksamheter stöttar BE Inköp vid avrop från ADDA-avtalet.

Typrum ger vägledning om möbler och lös inredning.

Externa inredningskonsulter ansvarar för att följa vägledning för Möbler och lös inredning i samband med inredningsuppdrag.

Beskrivning/genomförande

Återanvändning och återbruk av möbler och lös inredning

Vid inredning av lokaler inom Region Västerbotten ska cirkulära flöden eftersträvas för att minimera påverkan på miljön. Regionens mål, Västerbotten är en ledande miljöregion ska uppnås genom klimatneutral och klimatanpassad verksamhet, giffri och hälsosam miljö och hållbar resursanvändning.

Därför ska följande principer följas när behov av möbler och lös inredning uppstår:

1. Återbruk i befintligt skick
2. Återbruk från regionens möbelförråd

3. Återbruk genom t ex omklädning eller byte av bordsskivor

4. Inköp av nya möbler och gardiner

Återanvändning och renovering ska prioriteras före inköp av nya produkter. Val av möbler ska göras så att det finns möjlighet att klä om hela eller delar av möbeln.

Vid regionens tre sjukhus finns det möbelförråd där överblivna möbler förvaras och som bör återanvändas.

Inköp av möbler och lös inredning

Regionen är ansluten till SKR Addas avtal Möbler återbruk inklusive tillhörande tjänster 2021 och Möbelavtal 2021 som är ramavtal med flera avtalsområden. Avtalsinformation och ramavtalsleverantörernas kontaktuppgifter finns på:

<https://www.adda.se/upphandling-och-ramavtal/ramavtal-och-avtalskategorier/kontor/mobler-for-kontor-och-omsorg/>

<https://www.adda.se/upphandling-och-ramavtal/ramavtal-och-avtalskategorier/kontor/mobler-aterbruk/>

Miljökrav i SKR Addas Möbelavtal är ställda för att möblerna ska ha så liten miljöpåverkan som möjligt. Vid inköp och upphandling ska kemiska produkter och varor väljas som inte innehåller ämnen enligt Region Västerbottens begränsningslista. Produktens totala livscykel ska beaktas till exempel genom att välja möbler och inredning med lång livslängd. Möbler som är byggda på så sätt att renovering är möjlig ska väljas. Möblerna ska vara designade så att delar går att ta isär. Framför allt gäller detta för delar där man vet att slitage kan uppstå och inköpen ska kunna kompletteras med reservdelar.

Leverantörer

Leverantörer av möbler, textilier och annan inredning ska följa uppförandekod för leverantörer enligt ADDA avtalet:

<https://www.adda.se/globalassets/adda-inkopscentral/hallbarhet/ny-hallbarhetssida/hallbarhetspolicy.pdf>

Regionens sekretessförbindelse ska undertecknas av de medarbetare hos leverantörerna som på olika sätt utför uppdrag hos Region Västerbotten.

Typrum

Rummens funktioner avgör hur de ska möbleras vilket finns beskrivet i Region Västerbottens dokument om typrum:

<https://rvlitabloprod.blob.core.windows.net/rvlitabloprod/86858.pdf>

Generella krav på material och olika typer av möbler

Träslag

Trämöbler som köps in ska i första hand vara i träslagen björk eller bok. Enhetlighet i val av träslag underlättar återanvändningen av möbler och förenklar vid komplettering till befintlig inredning.

Träytorna ska vara släta, täta (ej absorberande) utan skrymslen och vrår. Laminat är att föredra då materialet ska tåla rengöringsmedel och vatten samt punktdesinfektion med alkoholbaserat desinfektionsmedel med rengörande effekt.

Trämöbler ska vara miljömärkta då dessa möbler tar hänsyn till träråvarans ursprung samt tillverkningsprocessen av möbeln. Miljömärkta möbler är därför ett bättre alternativ ur miljö- och klimatsynpunkt.

Trämaterialets miljöbelastning beror på om skogsbruket sköts på ett långsiktigt hållbart sätt, men även vilka biologiska och sociala skyddsvärden skogen har. Träfiberskivor kan innehålla hälso- och miljöfarliga kemikalier, likaså ytbehandlingsprodukter och lim.

Textilier

Textilierna ska väljas så att de är anpassade till kraven i en offentlig miljö. Det gäller krav på kvalitet, hygien, brandsäkerhet, färger och mönster. Valda textilier ska i möjligaste mån klara att tvättas i vatten 60° och vara märkta med tvätt- eller skötselanvisningar från leverantören.

Textiliernas färg och mönster ska väljas så att de är anpassade till en offentlig miljö. Kraven är att färg och mönster ska vara tidlösa. Färg och

mönster får inte försvåra upptäckten av vätskespill och fläckar. Färg och mönster ska vara utformade så att patienters avståndsbedömning inte påverkas negativt eller ger upphov till obehag för personer på grund av alltför starka mönster, ränder eller färgkombinationer.

Miljömärkta textilier tar hänsyn till tillverkningsprocessens olika steg och är därför att föredra.

I tillverkningsprocessen för textilier används en stor mängd kemikalier vilket kan leda till stora utsläpp. För bomullstyger handlar det om besprutning av odlingsmark. För polyestertyger handlar det om infärgning och andra processteg. Miljöfarliga ämnen som färgämnen, flamskyddsmedel och antibakteriella medel kan också ha tillsatts till tyget eller stoppningen. Miljömärkta textilier tar hänsyn till tillverkningsprocessens olika steg och tillsatser av farliga ämnen och ska väljas i första hand.

Möbeltextilier

Möbeltyger ska ha en slitstyrka som är lägst 50 000 Martindale.

Avtagbart tyg ska klara att tvättas minst 60°.

Möbelklädsel ska vara märkt med tvätt-och skötselanvisningar.

”Avtorkningsbar” möbelklädsel ska tåla att torkas med rengöringsmedel och vatten samt punktdeinfektion med alkoholbaserat ytdeinfektionsmedel med rengörande effekt. Möbler i patientnära miljöer ska ha klädsel med vätskespärr eller ett avtagbart, tvättbart tyg med vätskeavvisande underskikt.

Gardiner

Anpassas till rummets funktion.

- Behandlingsrum och undersökningsrum inreds utan gardiner.
- Gardinkappor kan sättas upp i vådrum.
- Expeditioner monteras halvlånga gardiner som slutar ca 10 cm under fönstret.
- Hellånga gardiner endast i personalens miljöer som möteslokaler, matrum och matsalar.

Längden och bredden ska anpassas så att det är lätt att utföra golvvård och så att radiatorer inte täcks.

Hängande textilier ska vara tvättbara minst 60°.

Vikväggar

Anpassas till rummets funktion i patientnära miljöer. Vikväggar kan fästas i vägg eller på hjul för flexiblare användning. Vikväggarna ska vara avtorkningsbara med rengöringsmedel och vatten samt desinfektion med alkoholbaserade ytdesinfektionsmedel.

Bord

Bord ska väljas utifrån de funktionella krav som ställs i den aktuella miljön.

Soffbord och andra småbord ska vara utrustade utan underhylla.

Placeringen av hyllan försvårar lokalvården. Bordsbenen ska ha så rak utformning som möjligt och vara utan upphöjda benavslut för att underlätta lokalvården.

Skrivbord

För administrativa arbetsplatser ska skrivborden vara elektriskt höj- och sänkbara och rekommenderad slaghöjd är 620 – 1250 mm.

Standardstorlek på skivan är 140 x 80 cm och ska vara i björk- eller boklaminat. Under bordet ska en kabelränna monteras.

Bord i receptioner ska vara 60 cm djupt samt försett med front i samma material som bordsytan. Bordet kan behöva urtag för kablage. Bordet ska vara i björk- eller boklaminat.

Skrivbord i undersöknings- och behandlingsrum ska vara höj- och sänkbara med kabelränna under skivan. Storleken på bordskivan 120x60 cm och i vit laminat.

Sittmöbler

Anpassas till rumsfunktionen.

Stolar i patientmiljö bör ha karm för att underlätta uppstigning.

Stolar i personalrum bör kunna hängas upp på borden för att underlätta städning av golven.

Konferensrum och grupprum kan ha stolar utan karm.

Soffor i patient-och personalmiljöer bör ha en smulränna i bakkant.

Arbetsstolar

Till personliga arbetsplatser bör arbetsstolar utprovas så att de anpassas till användaren. Kontakta FHV för ergonomisk utredning. Klädsel ska vara av tyg med en slitstyrka större än eller lika med 50 000 Martindale. Stolar till flexibla arbetsplatser med olika användare kan vara av enklare modell.

Väntrum

Väntrum inreds med balkmöbler som har stålstativ i silverlack och med platta fötter. Klädsel ska vara avtorkningsbar med vätskespär.

Sittplatserna ska i huvudsakligen vara 50 cm breda och några som är 70 cm breda.

Förvaringsmöbler

Vid administrativa arbetsplatser rekommenderas en golvstående förvaringsmöbel på sockel med låsbara skjutdörrar. När golvytan är begränsad kan smalare modell av golvstående förvaringsmöbel på sockel väljas.

I förråd kan andra hyllsystem monteras.

Förändringar från föregående version

Detta dokument ersätter Möbeldokument 2022.

Utarbetat av:

Camilla Karlsson

2023-11-01